

ГОЛОВА
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

вул. Жилинська, 14, м. Київ, 01033

Генеральному прокурору

ВЕНЕДІКТОВІЙ І. В.

ЗАЯВА

**про вчинення працівниками Управління державної охорони України
кримінальних правопорушень (злочинів)**

Військовослужбовці 1-го відділу 6-ї служби Департаменту охорони об'єктів Управління державної охорони України (далі – УДО України) 30 грудня 2020 року, 19–22, 25–29 січня 2021 року, 1–2 лютого 2021 року не допустили на територію і в адмінбудівлю Конституційного Суду України (далі – Суд) суддю і Голову Суду Тупицького О.М., про що у Секретаріаті Суду складено відповідні акти (копії додаються). **На вимогу Тупицького О.М. будь-яких документів на підтвердження правомірності своїх дій військовослужбовці не надали. Відповіді на питання стосовно посадової особи, яка прийняла рішення про недопущення Тупицького О.М. до адмінбудівлі Суду, також ним не отримано.**

До адмінбудівлі Суду 19 січня 2021 року також не допускалися судді Суду Касмінін О.В., Мойсик В.Р.

Недопущення Голови Суду Тупицького О.М., суддів Суду Касмініна О.В., Мойсика В.Р. до адмінбудівлі Суду супроводжувалось блокуванням військовослужбовцями УДО України усіх входів до адмінбудівлі Суду і в'їзних шляхів на територію Суду, фізичним перешкоджанням проходження Голови Суду та суддів Суду на територію та до адмінбудівлі Суду.

Крім військовослужбовців 1-го відділу 6-ї служби Департаменту охорони об'єктів УДО України у блокуванні Суду та недопущенні на його територію та до адмінбудівлі також брали участь інші особи. За наявною інформацією, для блокування роботи Суду та перешкоджання суддям Суду виконанню ними своїх посадових обов'язків був задіяний спецпідрозділ УДО України „Булат“, до функцій якого належать нейтралізація особливо небезпечних злочинців та проведення антитерористичних спецоперацій.

На території Суду та в адмінбудівлі Суду 19–21 січня 2021 року перебувало близько 70 таких осіб.

Водночас керівництво УДО України не поінформувало Голову Суду про збільшення кількості військовослужбовців УДО України та залучення спецпідрозділу УДО України „Булат“. Таким чином, було грубо порушено Порядок

допуску на об'єкти Конституційного Суду України, яким передбачено, що зміна чисельності постів, місця їх розташування та призначення здійснюється за погодженням з Головою Суду, питання прикомандирування (залучення) до підрозділу охорони додаткових сил (військовослужбовців) та засобів – за попереднім інформуванням Голови Суду.

Військовослужбовці 1-го відділу 6-ї служби Департаменту охорони об'єктів УДО України та інші особи самовільно запровадили догляд автомобілів суддів Суду, який здійснювався поза межами території Суду, – вказані особи вимагали від суддів Суду відкрити вікна автомобілів і показати для огляду салони їхніх автомобілів. Водночас ці військовослужбовці також тривалий час не пропускали на територію Суду службові автомобілі, у яких знаходились судді Суду.

Отже, вказані особи перевищили свої повноваження і грубо порушили Порядок допуску на об'єкти Конституційного Суду України, згідно з яким службові автомобілі, закріплені за суддями Суду, **контролю на безпеку не підлягають**. Зокрема, Секретаріат Суду склав акти про зупинення службового транспорту суддів Суду Касмініна О.В. і Саса С.В., в якому ці судді прибули на роботу до Суду, та про неправомірне здійснення огляду їхніх службових автомобілів (акти додаються).

Мали місце непоодинокі випадки затримки суддів Суду біля входу в адмінбудівлю Суду.

Вказані дії з боку військовослужбовців 1-го відділу 6-ї служби Департаменту охорони об'єктів УДО України та осіб, які діяли спільно з ними, також є перевищенням посадових повноважень та порушенням Порядку допуску на об'єкти Конституційного Суду України, яким встановлено, що військовослужбовцям підрозділу охорони **забороняється перешкоджати доступу суддів Суду на об'єкт охорони або будь-яким іншим способом втручатися в їхню діяльність**.

На багаторазові письмові звернення до начальника УДО України щодо повідомлення про правові підстави недопущення Голови Суду до адмінбудівлі Суду і стосовно осіб, які прийняли це рішення (копії звернень додаються), відповіді не надано.

Начальника УДО України також було поінформовано про те, що недопущення Голови Суду до адмінбудівлі Суду і його кабінету унеможливило роботу з документами з грифом обмеженого доступу та оформлення фінансових документів, на яких Голова Суду має право першого підпису. Останнє унеможливило у свою чергу отримання грошового забезпечення суддями Суду, працівниками Секретаріату Суду, а також виконання фінансових зобов'язань Суду, у тому числі подання податкової звітності (додається).

Жодної реакції з боку посадових осіб УДО України на цю інформацію не було.

Свої дії щодо недопущення Тупицького О.М. на територію Суду та до адмінбудівлі Суду військовослужбовці УДО України пояснювали усним „наказом“ керівництва УДО України, наданим на виконання Указу Президента України „Про відсторонення від посади судді Конституційного Суду України“ № 607/2020 від 29 грудня 2020 року (далі – Указ № 607/2020).

Це при тому, що Тупицький О.М. має статус судді Суду і Голови Суду.

Указом Президента України від 14 травня 2013 року № 256/2013 Тупицького О.М. призначено суддею Суду. Тупицький О.М. 15 травня 2013 року склав присягу судді Суду.

Президент України Указом № 607/2020 відсторонив Тупицького О.М. від посади судді Суду строком на два місяці.

Припинення повноважень та звільнення судді Суду здійснюється виключно з підстав, визначених частинами першою, другою статті 149¹ Конституції України, і в порядку, встановленому цією статтею, а також статтями 20, 21 Закону України „Про Конституційний Суд України“. Навіть у разі звільнення судді Суду у відставку за ним згідно з частиною першою статті 31 Закону України „Про Конституційний Суд України“ зберігається звання судді Суду.

Видання Указу № 607/2020 відповідно до статті 149¹ Основного Закону України, а також статей 20, 21 Закону України „Про Конституційний Суд України“ не позбавляє Тупицького О.М. статусу судді Суду та Голови Суду.

Згідно з частиною восьмою статті 148 Основного Закону України Суд на спеціальному пленарному засіданні Суду обирає зі свого складу Голову шляхом таємного голосування лише на один трирічний строк. На спеціальному пленарному засіданні Суду, яке відбулось 17 вересня 2019 року, суддю Суду Тупицького О.М. обрано Головою Суду.

Відповідно до частин четвертої, восьмої статті 33 Закону України „Про Конституційний Суд України“ Голова Суду обирається лише на один трирічний строк і може бути звільнений з цієї посади у разі подання ним заяви про звільнення з посади Голови Суду і ухвалення Судом рішення про дострокове звільнення з цієї посади більшістю суддів Суду від конституційного складу Суду.

Отже, Указ № 607/2020 не припиняє статусу Тупицького О.М. як судді Суду і жодним чином не обмежує повноваження Голови Суду, визначені частинами першою, другою і третьою статті 33 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

З огляду на зазначене у діях військовослужбовців та керівництва УДО України щодо недопущення Голови Суду Тупицького О.М. на територію і в адмінбудівлю Суду і перешкоджання виконанню суддями Суду своїх посадових повноважень вбачаються ознаки злочинів, передбачених частиною другою статті 344 (втручання у діяльність державного діяча) та частиною другою статті 376 Кримінального кодексу України (втручання в діяльність судового органу). Зокрема, військовослужбовці та керівництво УДО України, використовуючи своє службове становище, незаконно втрутилися у діяльність суддів Суду Касмініна О.В., Мойсика В.Р., Саса С.В., перешкоджаючи виконанню ними службових обов'язків суддів Суду.

Крім цього, посадові особи УДО України були поінформовані про те, що суддя Суду Тупицький О.М. повинен виконувати обов'язки Голови Суду, але проігнорували цю інформацію, що свідчить про умисний характер їхніх протиправних дій.

Дії військовослужбовців і керівництва УДО України також містять ознаки злочину, передбаченого статтею 341 Кримінального кодексу України (захоплення державних або громадських будівель чи споруд).

Поінформовані про те, що Указ № 607/2020 не припиняє статусу судді Суду і Голови Суду, а також про те, що недопущення Тупицького О.М. до адмінбудівлі Суду перешкоджає діяльності Суду, оскільки виникатимуть труднощі, пов'язані з організацією діяльності Суду, що передбачено частиною першою статті 33 Закону України „Про Конституційний Суд України“, військовослужбовці УДО України продовжують здійснювати блокування усіх входів до адмінбудівлі Суду і в'їзних шляхів на територію Суду, огляд автомобілів суддів Суду, який здійснюється поза межами території Суду, самовільним значним збільшенням чисельності військовослужбовців на території і в адмінбудівлі Суду – без погодження цього з Головою Суду. **Понад те, військовослужбовці УДО України перешкождали потраплянню до адмінбудівлі Суду й інших суддів Суду, зокрема Касмініна О.В., Мойсика В.Р., Саса С.В. За таких обставин є очевидним, що будь-яка „вказівка“ чи „наказ керівництва“ могли мати на меті лише перешкодження нормальній роботі Суду.** Отже, такі дії з боку керівництва та військовослужбовців УДО охоплюються об'єктивною стороною злочину, передбаченого статтею 341 Кримінального кодексу України.

Дії військовослужбовців і керівництва УДО також містять ознаки злочину, передбаченого статтею 426¹ (перевищення військовою службовою особою влади чи службових повноважень) Кримінального кодексу України.

Засади діяльності УДО України регламентуються Законом України „Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб“ (далі – Закон). Основним принципом державної охорони, яку здійснює УДО України, Закон визначає принцип законності, а метою здійснення державної охорони є забезпечення нормального функціонування органів державної влади України, безпеки посадових осіб та відповідних об'єктів. У Законі визначено завдання, які покладаються на УДО України, а саме: здійснення державної охорони щодо органів державної влади України; забезпечення безпеки відповідних посадових осіб за місцем їх перебування як на території України, так і за її межами; забезпечення безпеки членів сімей посадових осіб, визначених Законом, які проживають разом з ними або супроводжують їх; запобігання протиправним посяганням на посадових осіб і членів їхніх сімей та об'єкти, щодо яких здійснюється державна охорона, їх виявлення та припинення; охорона визначених законом об'єктів; забезпечення безпечної експлуатації транспортних засобів, призначених для визначених Законом посадових осіб; участь у заходах, спрямованих на боротьбу з тероризмом. Очевидним є те, що вказані вище дії працівників УДО України не мали нічого спільного із законодавчо визначеними засадами та метою їх діяльності, а також не були спрямовані на виконання завдань, передбачених для них Законом.

Зокрема, згідно з пунктом 4 Порядку забезпечення безпеки посадових осіб, щодо яких здійснюється державна охорона у місцях постійного та тимчасового перебування, затвердженого наказом Управління державної охорони України від 27 травня 2011 року № 210 і зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 червня 2011 року за № 700/19438 (далі – Порядок), під терміном „режим“ розуміється сукупність правил, що визначають відповідний порядок проходу, перебування та поведінку громадян, проїзду транспортних засобів, руху безпілотних повітряних суден, пронесення й провезення речей у місця постійного

та тимчасового перебування посадових осіб, щодо яких здійснюється державна охорона, а також заходи щодо реалізації зазначених правил.

Згідно з пунктами 5, 6 Порядку *режим* у місцях постійного перебування посадових осіб, щодо яких здійснюється державна охорона, *встановлюється керівниками відповідних органів*, а у місцях тимчасового перебування посадових осіб – УДО України.

Тобто встановлювати порядок пропуску на територію і в адмінбудівлю Суду фізичних осіб і транспорту посадові особи УДО України не уповноважені. Натомість вони встановили обмеження щодо порядку пропуску в адмінбудівлю суддів Суду і в'їзду транспорту на територію Суду.

Режим у місцях постійного перебування посадових осіб, щодо яких здійснюється державна охорона, встановлено Порядком допуску на об'єкти Конституційного Суду України, затвердженого Розпорядженням Голови Суду від 1 лютого 2018 року № 12/1/2018-PCO/дск (далі – Порядок допуску).

Згідно з пунктом 14 Порядку контроль на безпеку здійснюється щодо речей. Натомість військовослужбовці УДО України здійснювали огляд автомобілів суддів Суду на предмет наявності в них Голови Суду.

Відповідно до пункту 15 Порядку від контролю на безпеку звільняються посадові особи, щодо яких здійснюється державна охорона, та інші особи, яким у законному порядку надано право на безперешкодний прохід. Згідно пунктом 2.5 Порядку допуску військовослужбовцям підрозділу охорони забороняється перешкоджати доступу суддів Суду на об'єкт охорони або будь-яким іншим способом втручатися в їхню діяльність. Відповідно до абзацу третього підпункту 3.2.1 Порядку допуску судді Суду мають право входити до адмінбудівлі Суду і на територію Суду без пред'явлення службових посвідчень і без контролю на безпеку. Натомість військовослужбовці УДО України здійснювали контроль на безпеку суддів Суду.

Ці та інші факти свідчать про перевищення військовослужбовцями та службовими особами УДО України своїх повноважень.

З огляду на ситуацію, яка склалася, а також враховуючи важливість забезпечення конституційного ладу і національної безпеки в Україні, Голова Суду звернувся до Президента України (<http://www.ccu.gov.ua/novyna/zvernennya-golovy-konstytucijnogo-sudu-ukrayiny-do-prezydenta-ukrayiny>) і Голови Верховної Ради України (<http://www.ccu.gov.ua/novyna/zvernennya-golovy-konstytucijnogo-sudu-ukrayiny-napravlene-golovi-verhovnoyi-rady-ukrayiny>). У своїх зверненнях він також зазначив, що дії військовослужбовців УДО України містять ознаки злочинів (копії звернень додаються).

З урахуванням наведеного, керуючись статтями 1, 2, 214, 215, 216 Кримінального процесуального кодексу України, прошу:

1. Внести до Єдиного реєстру досудових розслідувань відомості про вчинення військовослужбовцями та керівництвом Управління державної охорони України кримінальних правопорушень (злочинів), передбачених статтею 341, частиною другою статті 344, частиною другою статті 376, статтею 426¹ Кримінального кодексу України.

2. Розпочати досудове розслідування за вказаними фактами вчинення злочинів.

3. Забезпечити швидке, повне та неупереджене розслідування наведених у цій заяві злочинів, встановити всіх осіб, причетних до їх вчинення і вжити передбачених кримінальним процесуальним законом заходів до притягнення цих осіб до кримінальної відповідальності.

4. Надіслати на адресу Конституційного Суду України витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань про внесення вказаних відомостей.

- Додаток:
1. Акти про недопущення до робочого місця Голови Суду від 30 грудня 2020 р., від 19–22 січня 2021 р., від 25–29 січня 2021 р., від 1–2 лютого 2021 р. на 12 арк.;
  2. Акти про недопущення до адміністративної будівлі Суду судді Суду Касмініна О.В. від 20, 21 січня 2021 р. на 2 арк.;
  3. Акти про недопущення до адміністративної будівлі Суду судді Суду Саса С.В. від 29 січня і 02 лютого 2021 р. на 2 арк.
  4. Лист Голови Суду № 001-16/3-13/5307 від 31.12.2020 р. на 1 арк.;
  5. Лист Голови Суду № 001-16/3-13/5308 від 31.12.2020р. на 1 арк.;
  6. Лист заступника керівника Секретаріату Суду № 4/4-4/4-13/77 від 19.01.2021 р. на 1 арк.;
  7. Лист керівника Секретаріату Суду № 004-016-13/81 від 19.01.2021 р. на 1 арк.;
  8. Лист керівника Секретаріату Суду № 004-016-13/82 від 19.01.2021 р. на 1 арк.;
  9. Лист керівника Секретаріату Суду № 004-11/3-13/112 від 21.01.2021 р. на 2 арк.;
  10. Лист керівника Секретаріату Суду № 004-11/3-13/114 від 21.01.2021 р. на 1 арк.;
  11. Лист керівника Секретаріату Суду № 004-11/3-13/116 від 21.01.2021 р. на 1 арк.;
  12. Копія звернення Голови Суду до Президента України на 4 арк.;
  13. Копія звернення Голови Суду до Голови Верховної Ради України на 6 арк.;
  14. Відео з сайту УНІАН, на якому зафіксовано недопущення до адмінбудівлі Суду суддів Суду Касмініна О.В., Мойсика В.Р., Тупицького О.М. 19 січня 2021 р.

О. М. ТУПИЦЬКИЙ